

מט

חתימה על חוזה "המחייב" עבודה בשבת

בתשובה למכתבך מיום א' טבת דנא, נראה לי שעצם החתימה על חוזה המחייב אותך לעבוד בשבת בשעת הצורך, אף אם הוא נדיר, ואף אם אתה בטוח שלא תגיע לידי מעשה לעולם, הוא דבר חמור כשלעצמו מטעמים מובנים. לכן, אם ירשו לך להוסיף בחוזה את המלים "לצורך בטחוני", אף אם אין זה ברור כל כך, ובטחונך כאמור שלא תגיע לידי מעשה לעולם, נראה שאפשר להתיר החתימה.

הי"ת ינחה אותך בעצתו הנכונה, וימציא לך פרנסתך בריוח ובהיתר גמור.

נ

שירות בטחוני בשבת

הנני מאשר קבלת מכתבך מיום י"ט כסלו דנא, שהגיע לידי בשבוע זה, והנני ממהר להשיבך:

שאלתני אם מותר לעבוד בתור בלש במשטרה בשבתות, משום שהעבודה מחייבת לעבוד גם בשבת וכו', והם לא מוכנים לותר לך על עבודת השבת וכו', וציינת שיש בעבודה זאת משום פיקוח-נפש וכו'.

ענין זה שנוי הוא במחלוקת גדולי הפוסקים בדורנו. יש החושבים

שכל עבודה במערכת הבטחון, צבאי או משטרה, כאשר מגיע תורו של אדם דתי לעבוד בשבת, מותרת היא עבודה זאת במדה שיש בה פיקוח-נפש, ואין להטילה על עובדים אחרים שאינם שומרי-שבת. לעומתם יש הטוענים שאם אמנם היו תיאורטית כל ישראל שומרי שבת היתה בודאי עבודה כזו מותרת משום שיש בה פיקוח-נפש. אך עתה לצערנו ולדאבון לב שיש רבים שאינם שומרי-שבת כיצד יעלה על הדעת להתיר חילול-שבת לאדם השומר-שבת, ובה בשעה אחרים מחללים השבת בבתיהם, ולכן אין לדעתם היתר לשומרי-שבת לעסוק בעבודות בשבת אף שיש בהן פיקוח נפש.

ואנכי יש עמדי תשובה ארוכה בנושא זה אלא שלא פרסמתי מעולם משום שאיני רוצה להכניס עצמי בין הרים גדולים בשאלה קשה זאת, והבוחר יבחר.

נא

שאלתך במכתבך מיום י' בניסן דנא (אגב, הגיעני משום מה בימים אלה), באה סתומה ביותר. הוצאה בשבת בשירות לשם מה. אם כונתך בשעת יציאה לפעולה צבאית, הוי אומר שהוכח שיש בפעולה זאת משום פיקוח נפש, או לפחות ספק פקוח נפש שדוחה שבת, ואז פשוט שמותר להוציא כל מה שאדם זקוק לו בהכרח לתנאי קיום נורמליים, (בתנאים מסויימים שאיני יכול להאריך כאן ותוכל לברר אצל הרב הצבאי בפלוגתך, ויש הוראות ברורות ופסוקות כיצד לנהוג בפרוטרוט לגבי כל פריט ופריט). אך שלא בשעת פעולה ממש, איני יודע שום היתר להוציא או לטלטל מאומה.